

กระทู้ถามที่ ๑๔๕๑ ร.

สภาผู้แทนราษฎร

๑๘ สิงหาคม ๒๕๔๗

เรื่อง มาตรการในการขยายตลาดแรงงานไทยในสมาพันธ์รัฐสวิส

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ตามรัฐธรรมนูญว่าการกระทรวงแรงงาน ดังต่อไปนี้

จากการที่ได้มีโอกาสเดินทางไปเข้าร่วมประชุมประจำปี องค์การแรงงานระหว่างประเทศ (ILO) ณ นครเจนีวา สมาพันธ์รัฐสวิส เมื่อเร็วๆ นี้ พบว่า ตลาดแรงงานในสมาพันธ์รัฐสวิส ยังพอมีช่องทางสำหรับแรงงานไทยอยู่บ้าง แต่ส่วนใหญ่เป็นแรงงานฝีมือที่อยู่ในภาคบริการที่ต้องผ่านการเตรียมตัวเพื่อเข้าสู่ตลาดแรงงาน ดังนั้น หากได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนดีพอตลาดแรงงานในสมาพันธ์รัฐสวิส น่าจะมีโอกาสเป็นอีกทางเลือกหนึ่งของแรงงานไทย ไม่ว่าจะเป็นการนวดแผนไทย ผู้ประกอบอาหารไทย รวมทั้งผู้ประกอบการร้านอาหารไทย ซึ่งกำลังได้รับความนิยมอย่างมากในสมาพันธ์รัฐสวิส จากเหตุผลดังกล่าว จึงขอเรียนถามว่า

๑. กระทรวงแรงงานมีนโยบายที่จะขยายตลาดแรงงานในภาคบริการลักษณะดังกล่าวในสมาพันธ์รัฐสวิสหรือไม่ ขอทราบรายละเอียด

๒. กระทรวงแรงงานมีแผนระยะยาวที่จะจัดให้มีการฝึกอบรม เพื่อพัฒนาศักยภาพแรงงานไทยไปสู่แรงงานระดับฝีมือ หรือแรงงานในภาคบริการซึ่งสอดคล้องกับลักษณะนิสัยของชาวไทยและเป็นที่ยอมรับของชาวต่างชาติหรือไม่ ขอทราบรายละเอียด

๓. กระทรวงแรงงานมีแผนที่จะรณรงค์ให้แรงงานไทยได้เห็นความสำคัญของการพัฒนาความสามารถของตนเองเพื่อก้าวเป็นแรงงานฝีมือ ซึ่งจะทำให้มีรายได้และสวัสดิการที่ดีกว่าหรือไม่ ขอทราบรายละเอียด

๔. กระทรวงแรงงานมีนโยบายที่จะส่งเสริม และช่วยเหลือทั้งในด้านเงินทุน การพัฒนาเทคนิค การประชาสัมพันธ์ การจัดปัญหาและอุปสรรคทางด้านกฎหมาย การสร้างความน่าเชื่อถือ และอื่น ๆ เพื่อให้ผู้ประกอบการชาวไทยสามารถดำเนินกิจการในต่างประเทศได้สะดวกขึ้นหรือไม่ ขอทราบรายละเอียด

ขอให้ตอบในราชกิจจานุเบกษา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง
เปรมศักดิ์ เพียยุระ
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคไทยรักไทย
จังหวัดขอนแก่น

คำตอบกระทู้ถามที่ ๑๔๕๑ ร.

ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรพรรคไทยรักไทย จังหวัดขอนแก่น
เรื่อง มาตรการในการขยายตลาดแรงงานไทยในสหพันธ์รัฐสวิส

ข้าพเจ้า นางอุไรวรรณ เทียนทอง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน ขอตอบกระทู้ถามของท่านสมาชิกผู้มีความเกียรติ ดังนี้

คำถามข้อที่ ๑ กระทรวงแรงงานมีนโยบายที่จะขยายตลาดแรงงานในภาคบริการลักษณะดังกล่าวในสหพันธ์รัฐสวิสหรือไม่ ขอทราบรายละเอียด

คำตอบข้อที่ ๑ กระทรวงแรงงานมีนโยบายส่งเสริมการขยายตลาดแรงงานในต่างประเทศในสาขาอาชีพภาคบริการ เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานในต่างประเทศ อาทิ ผู้ประกอบการอาหารไทย นวดแผนไทย นวดน้ำมัน (สปา) และผู้ดูแลเด็กและผู้สูงอายุ โดยบูรณาการความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ และกระทรวงสาธารณสุข ดำเนินโครงการส่งเสริมศักยภาพแรงงานไทยเพื่อการขยายตลาดแรงงานไทยในต่างประเทศ ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ศักยภาพแรงงานไทยในสาขาอาชีพบริการดังกล่าว ตลอดจนส่งเสริมแรงงานไทยในสาขาอาชีพบริการให้มีความพร้อมในทักษะฝีมือ เพื่อสามารถแข่งขันในตลาดแรงงานต่างประเทศได้ โดยได้จัดทำโครงการส่งเสริมศักยภาพแรงงานไทยเพื่อการขยายตลาดแรงงานไทยในต่างประเทศ (Road Show) กระทรวงแรงงานร่วมกับสถานเอกอัครราชทูตไทย ณ กรุงเบอร์ลิน ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ จัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการขยายตลาดแรงงานไทยในประเทศสวิตเซอร์แลนด์ ระหว่างวันที่ ๗-๑๑ กรกฎาคม ๒๕๔๗ ดังนี้

๑) จัดนิทรรศการเกี่ยวกับสาขาอาชีพบริการ การสาธิตการประกอบอาหารไทย การทำขนมไทย การแกะสลักผลไม้ การสาธิตการนวดแผนไทย และไทยสปา การออกร้านจำหน่ายสินค้าไทยและการออกร้านนวดแผนไทย โดยผู้ประกอบการธุรกิจการนวดแผนไทยในประเทศสวิตเซอร์แลนด์ โดยประสานงานกับกระทรวงสาธารณสุข และกระทรวงพาณิชย์

๒) จัดฝึกอบรมและทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงาน สาขาผู้ประกอบการอาหารไทยให้แก่พ่อครัว/แม่ครัว และเจ้าของสถานประกอบการร้านอาหารไทยในประเทศสวิตเซอร์แลนด์ มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมจำนวน ๓๕ ราย

๓) ประชาสัมพันธ์ข้อมูลแก่ผู้ที่สนใจ และนายจ้างที่ประสงค์จะจ้างแรงงานไทย ซึ่งเป็นข้อมูลเกี่ยวกับขั้นตอนการจ้างแรงงานไทยไปทำงานต่างประเทศ

ซึ่งการขยายตลาดแรงงานไทยในประเทศสวิตเซอร์แลนด์มีปัญหาและอุปสรรค ดังนี้

๑) ปัญหาสำคัญที่ทำให้การจ้างแรงงานไทยไม่ประสบผลสำเร็จในระยะที่ผ่านมา เนื่องจากปัญหาการไม่สามารถขออนุญาตทำงานตามกฎหมายได้ โดยเงื่อนไขข้อตกลงของประเทศสวิตฯ ในการอนุญาตให้บุคคลสัญชาติอื่นเข้าไปทำงานจะพิจารณาบุคคลสัญชาติประเทศสมาชิกสหภาพยุโรปมีสิทธิอันดับแรก รองลงมา ได้แก่ ประเทศที่มีข้อตกลง (ประเทศพัฒนาแล้วบางประเทศ เช่น สหรัฐอเมริกา และแคนาดา) นอกจากนี้ยังมีแรงงานจากประเทศข้างเคียงที่ทำงานข้ามพรมแดน ได้แก่ ฝรั่งเศส อิตาลี และเยอรมัน ส่งผลให้โอกาสที่แรงงานไทยจะไปทำงานในสวิตฯ มีไม่มากนัก

๒) แรงงานในบางสาขาอาชีพ เช่น ผู้ปรุงอาหารไทย และนวดแผนไทย ที่อาจมีโอกาสขออนุญาตทำงานได้บ้าง แต่จะต้องได้รับการติดต่อจากนายจ้างที่มีความน่าเชื่อถือได้ในประเทศสวิตฯ และแรงงานไทยในตำแหน่งที่นายจ้างต้องการจะต้องเป็นผู้มีทักษะฝีมือ มีประสบการณ์ในการทำงานสาขาอาชีพนั้น ๆ อย่างน้อย ๓ ปี มีใบรับรองการผ่านงาน/การฝึกอบรม หรือใบรับรองมาตรฐานฝีมือ ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับการพิจารณาอนุญาตของทางการประเทศสวิตฯ ด้วย

๓) จากการศึกษาข้อมูลปัจจุบัน (ก.ค. ๒๕๔๗) มีร้านอาหารไทยในประเทศสวิตฯ ประมาณ ๓๐๐ ร้าน ผู้ประกอบร้านอาหารส่วนใหญ่พำนักอยู่ที่ประเทศสวิตฯ เป็นเวลากว่า ๑๐ ปี เดินทางเข้าประเทศ โดยการแต่งงานกับชาวสวิตฯ และเข้าไปอยู่อาศัยในสวิตฯ อย่างถูกต้องตามกฎหมาย โดยการยื่นขอมิใบอนุญาตพำนักประเภท B ซึ่งได้รับสิทธิในการประกอบอาชีพต่างๆ ตามกฎหมายท้องถิ่น ทั้งนี้ ใบอนุญาตประเภท B กำหนดให้ต่ออายุทุกปี และเมื่อขึ้นปีที่ ๖ จึงสามารถยื่นขอมิใบอนุญาตพำนักประเภท C พร้อมกับสามารถยื่นคำร้องขอสัญชาติสวิตฯ ตามกฎหมายสิทธิพลเมืองได้ เมื่อคนไทยได้รับสัญชาติสวิตฯ แล้ว จะได้รับสิทธิต่าง ๆ อันพึงมีฐานะเป็นพลเมืองของประเทศสวิตเซอร์แลนด์

คำถามข้อที่ ๒ กระทรวงแรงงานมีแผนระยะยาวที่จะจัดให้มีการฝึกอบรม เพื่อพัฒนาศักยภาพแรงงานไทยไปสู่แรงงานระดับฝีมือ หรือแรงงานในภาคบริการซึ่งสอดคล้องกับลักษณะนิสัยของชาวไทยและเป็นที่ยอมรับของชาวต่างชาติหรือไม่ ขอทราบรายละเอียด

คำตอบข้อที่ ๒ กระทรวงแรงงาน โดยกรมพัฒนาฝีมือแรงงานได้วางแผนระยะยาวในการพัฒนาศักยภาพแรงงานไทยไปสู่แรงงานฝีมือหรือแรงงานในภาคบริการ ซึ่งสอดคล้องกับลักษณะนิสัยของชาวไทยและเป็นที่ยอมรับของชาวต่างชาติ โดยวางแผนพัฒนาแรงงานไทยซึ่งมีจุดแข็งในการบริการที่เป็นคุณสมบัติ

เฉพาะของคนไทย เช่น ในสาขาผู้ประกอบการอาหารไทย ผู้ดูแลเด็กและผู้สูงอายุ แม่บ้านทันสมัย
นวดแผนไทย และการนวดน้ำมันหรือสมุนไพร (สปา) ฯลฯ ซึ่งในปีงบประมาณ ๒๕๕๗ ดำเนินการ
จำนวน ๒๕,๓๐๕ คน และมีแผนการดำเนินการในปีงบประมาณ ๒๕๕๘ จำนวนประมาณ ๒๐,๐๐๐ คน

นอกจากนี้ ยังได้ดำเนินการภายใต้โครงการส่งเสริมศักยภาพแรงงานไทยเพื่อการขยายตลาด
แรงงานไทยในต่างประเทศ (Road Show) โดยความร่วมมือระหว่างกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน กรมการจัด
หางาน สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ และกระทรวง
สาธารณสุข โดยดำเนินการจัดฝึกอบรมและทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานสาขาผู้ประกอบการอาหารไทย
ในต่างประเทศ ได้มีการดำเนินการเพื่อพัฒนาทักษะฝีมือแรงงานในภาคบริการให้ตรงตามความต้องการ
ของตลาดแรงงาน ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาฝีมือแรงงาน ทั้งในด้านหลักสูตร วิทยากร อุปกรณ์
การฝึก และสถานที่ฝึกร่วมกัน

คำถามข้อที่ ๓ กระทรวงแรงงานมีแผนที่จะรณรงค์ให้แรงงานไทยได้เห็นความสำคัญของ
การพัฒนาความสามารถของตนเอง เพื่อก้าวเป็นแรงงานฝีมือ ซึ่งจะทำให้มีรายได้และสวัสดิการที่ดีกว่า
หรือไม่ ขอทราบรายละเอียด

คำตอบข้อที่ ๓ กระทรวงแรงงานโดยกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน มีแผนที่จะรณรงค์ให้แรงงานไทย
เห็นความสำคัญของการพัฒนาความสามารถของตนเอง โดยดำเนินการประชาสัมพันธ์ในเชิงรุก จัดแบ่งสื่อ
ในการประชาสัมพันธ์เป็น ๔ ประเภท คือ

๑) สื่อบุคคล โดยจัดทำเอกสาร (แผนการรับสมัครฝึกอบรม) วารสาร (คนรักงาน) เทป
ประชาสัมพันธ์ (ให้หอกระจายข่าว/องค์กรท้องถิ่น สถานีวิทยุ สถานศึกษา) ซึ่งมีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับ
การพัฒนาฝีมือแรงงาน โดยผ่านเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานในพื้นที่เข้าไปประสานข้อมูลกับผู้นำของแต่ละ
ชุมชน

๒) สื่อวิทยุ สื่อวิทยุเป็นสื่อราคาถูกและเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายที่กว้างและห่างไกลจากความ
เจริญทางกรมพัฒนาฝีมือแรงงานได้มีรายการวิทยุกระจายเสียง ๒ รายการ คือ รายการวิทยุแรงงาน
ทาง F.M.92.5 รายการเส้นทางทำกิน ทางสถานีวิทยุ A.M.

๓) สื่อสิ่งพิมพ์ เป็นสื่อคุณภาพสามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้ดีในกรณีที่ต้องการประชาสัมพันธ์
โครงการต่าง ๆ ให้ประชาชนได้รับทราบ

๔) สื่อโทรทัศน์ เป็นสื่อที่มีราคาสูง แต่ได้ผลตอบรับรวดเร็ว สามารถสร้างความเข้าใจให้ประชาชน
ได้ดี ซึ่งกรมฯ ได้มีแผนประชาสัมพันธ์งานในเชิงนโยบายระดับประเทศเผยแพร่ออกไปทางสื่อชนิดนี้

คำถามข้อที่ ๔ กระทรวงแรงงานมีนโยบายที่จะส่งเสริมและช่วยเหลือทั้งในด้านเงินทุน การพัฒนาเทคนิคการประชาสัมพันธ์ การขจัดปัญหาและอุปสรรคทางด้านกฎหมาย การสร้างความน่าเชื่อถือและอื่น ๆ เพื่อให้ผู้ประกอบการชาวไทยสามารถดำเนินกิจการในต่างประเทศได้สะดวกขึ้นหรือไม่ ขอทราบรายละเอียด

คำตอบข้อที่ ๔ กระทรวงแรงงาน โดยกรมพัฒนาฝีมือแรงงานซึ่งเป็นหน่วยงานในการพัฒนากำลังแรงงานของประเทศ และมีส่วนส่งเสริมและช่วยเหลือทางด้านการพัฒนา การประชาสัมพันธ์และภาษา การสร้างความน่าเชื่อถือ เพื่อให้ผู้ประกอบการสามารถดำเนินกิจการในต่างประเทศได้สะดวกขึ้น โดยพัฒนา/ฝึกอบรมให้กับแรงงานที่จะไปทำงานในต่างประเทศ และร่วมดำเนินการภายใต้โครงการส่งเสริมศักยภาพแรงงานไทยเพื่อขยายตลาดแรงงานไทยในต่างประเทศ ในสาขาที่เป็นจุดแข็ง และเป็นที่ยอมรับของชาวต่างชาติ เช่น การประกอบอาหารไทย นวดแผนไทย เป็นต้น และการฝึกภาษาต่างประเทศ เพื่อให้แรงงานไทยสามารถไปทำงาน/ดำเนินกิจการได้ ซึ่งในปีงบประมาณ ๒๕๔๗ ได้ดำเนินการอบรมด้านภาษา เช่น ภาษาจีนกลาง ภาษาญี่ปุ่น ภาษาอังกฤษ ภาษามาลายู และภาษาเกาหลี จำนวน ๕,๑๕๒ คน การดำเนินการดังกล่าวจะนำมาซึ่งความเข้าใจและความเชื่อถือต่อแรงงานไทย และในปีงบประมาณ ๒๕๔๘ มีแผนจะดำเนินงานจำนวนประมาณ ๓,๓๕๘ คน

นอกจากนี้ กระทรวงแรงงาน โดยกรมการจัดหางานได้มีโครงการส่งเสริมศักยภาพแรงงานไทยเพื่อการขยายตลาดแรงงานไทยในต่างประเทศ ได้ดำเนินการจัดนิทรรศการและสารคดีเกี่ยวกับสาขาอาชีพบริการ การออกร้านจำหน่ายสินค้าไทย การออกร้านนวดแผนไทย การจัดฝึกอบรมและทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงาน รวมทั้งประชาสัมพันธ์ข้อมูลเกี่ยวกับขั้นตอนการจ้างแรงงานไทยไปทำงานต่างประเทศแก่ผู้ที่สนใจและนายจ้างที่ประสงค์จะจ้างแรงงานไทย ซึ่งการดำเนินการดังกล่าว เป็นนโยบายส่วนหนึ่งที่ส่งเสริมและช่วยเหลือแรงงานไทยในด้านการพัฒนาเทคนิค การประชาสัมพันธ์ และการสร้างความน่าเชื่อถือ สำหรับการขจัดปัญหาและอุปสรรคทางด้านกฎหมายในการดำเนินการส่งเสริมศักยภาพแรงงานไทยเพื่อการขยายตลาดแรงงานไทยในต่างประเทศ ได้ดำเนินการเจรจาเพื่อขจัดปัญหาและอุปสรรคทางด้านกฎหมายในระดับหนึ่ง แต่เนื่องจากเงื่อนไขข้อตกลงด้านกฎหมายในการอนุญาตให้บุคคลสัญชาติอื่นเข้าไปทำงานของแต่ละประเทศมีข้อจำกัดหลายด้าน ซึ่งต้องใช้ระยะเวลาในการดำเนินการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคด้านกฎหมายดังกล่าว